

การจัดการความรู้ (KM): แนวปฏิบัติที่ดีของการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

คณาจารย์คณะวิทยาศาสตร์การกีฬาได้ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวปฏิบัติที่ดีของการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการประชุมสัมมนา
คณะผู้บริหารและคณาจารย์คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562
เรื่อง แผนยุทธศาสตร์คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2562 – 2565
วันศุกร์ที่ 26 ถึงวันเสาร์ที่ 27 กรกฎาคม 2562 ณ อินเทอร์เน็ตคอนติเนนตัล พัทยา รีสอร์ท จังหวัดชลบุรี

เป้าหมาย : ผลิตบัณฑิตที่พึงประสงค์ และสำเร็จการศึกษาตามแผนการศึกษา

แนวปฏิบัติ: แนวปฏิบัติที่ดีของอาจารย์ที่ปรึกษา

ระดับปริญญาตรี

ประเด็น / ปัญหา	กลไกการรับเข้าศึกษา	หน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ	การส่งเสริมการเรียนรู้ ติดตาม และช่วยเหลือ จากหน่วยจัดการศึกษา
<ol style="list-style-type: none"> 1. นิสิตที่ผ่านการคัดเลือกเข้าศึกษา มีความรู้พื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ไม่เพียงพอ 2. นิสิตไม่มีความรับผิดชอบต่อการเรียน 3. นิสิตขาดความอดทนและไม่มีวินัย 4. นิสิตบางรายมีสภาวะทางจิตที่ไม่ปกติ 5. เกณฑ์การคัดเลือกเข้าศึกษาเพื่อให้ได้ นิสิต โดยเฉพาะโครงการพัฒนากีฬาชาติ มีเกณฑ์ที่เอื้อต่อผู้ที่มีความสามารถทางกีฬา แต่ไม่สามารถคัดเลือกผู้ที่มีความรู้พื้นฐานทางวิชาการเพียงพอ 6. นิสิตส่วนใหญ่ เมื่อมีปัญหาหรือต้องการพบอาจารย์ที่ปรึกษา ไม่มีการติดต่อ นัดหมายล่วงหน้า บางครั้งจะเข้ามาพบในวันสุดท้ายของการดำเนินการต่างๆ 7. นิสิตไม่ทราบว่า จะติดต่ออาจารย์ได้อย่างไร และช่องทางใดบ้าง 8. นิสิตที่เป็นนักกีฬาไม่มีเวลามาเข้าเรียน เนื่องจาก ไปเข้าร่วมการแข่งขันกีฬา หรือ แข่งขันกีฬาในรายการต่างๆ ภายนอกมหาวิทยาลัย 	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีระบบและกลไกการรับนิสิตเข้าศึกษาตามเกณฑ์ที่กำหนดอย่างชัดเจน 2. ดำเนินการคัดเลือกอย่างเข้มงวด เพื่อให้ได้ผู้ที่มีความรู้ความสามารถทางวิชาการ มีความพร้อมในการศึกษา เพื่อสามารถสำเร็จการศึกษาได้ตามกำหนด 3. มีระบบการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าศึกษา แก่นิสิตที่มีความรู้พื้นฐานไม่เพียงพอ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทำความตกลงร่วมกันระหว่างนิสิตและอาจารย์ที่ปรึกษา เช่น การนัดพบอาจารย์ที่ปรึกษา และควรมีการทำตารางนัดหมายล่วงหน้าในการนัดหมายเข้าพบ โดยอาจารย์อาจใช้เทคโนโลยีและสื่อออนไลน์ช่วยในการติดตาม เช่น Line, E-Mail 2. จัดทำตารางชั่วโมงว่างการให้คำปรึกษา (Office Hours) ที่ชัดเจน โดยอาจารย์ต้องประจำอยู่เพื่อให้ปรึกษาแก่นิสิตตามที่ระบุ 3. ให้คำแนะนำและคำปรึกษาในการวางแผน การลงทะเบียนและการเรียน การร่วมกิจกรรม การปรับตัว การพัฒนาทักษะชีวิต การปฏิบัติตนในระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และอื่นๆ 4. แนะนำให้นิสิตรู้จักการใช้สื่อการเรียนการสอน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น การเข้าถึงระบบจัดเก็บเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ (Blackboard) และการจัดการความรู้ เพื่อเป็นเครื่องมือในการติดตามการเรียนในรายวิชาต่างๆ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดให้มีการเรียนปรับพื้นฐานสำหรับกลุ่มรายวิชาพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ เพื่อเตรียมความพร้อมแก่นิสิต หรือจัดติวรายวิชาที่ นิสิตสอบไม่ผ่าน เช่น รายวิชา 2302167 เคมีทั่วไป รายวิชา 2302168 เคมีอินทรีย์ รายวิชา 2304109 ฟิสิกส์การแพทย์ รายวิชา 2303101 ชีววิทยา 2. ดำเนินการติดต่อประสานงานขอเปิดภาค ฤดูร้อนสำหรับรายวิชาที่ นิสิตสอบไม่ผ่าน 3. ประสานขอถ่ายทำการเรียนการสอนและ จัดทำสื่อเสริมการเรียนรู้ เพื่อช่วยให้นิสิตสามารถกลับมาเรียนทบทวนรายวิชาได้ 4. สร้างระบบพี่เลี้ยงสำหรับนิสิตที่เป็นนักกีฬา ช่วยติดตามในการลงทะเบียน การเข้าเรียน ผลการเรียนรู้ ตลอดจำนวนสำเร็จการศึกษา โดยมีสัดส่วน พี่เลี้ยง 1 คน ต่อนิสิต 6 คน 5. จัดโครงการเสริมสร้างการเรียนการสอน และทบทวนความรู้ผ่านสื่อออนไลน์ สำหรับนิสิตโครงการพัฒนากีฬาชาติและ นิสิตที่มีปัญหาทางด้าน การเรียน

เป้าหมาย : ผลิตบัณฑิตที่พึงประสงค์ และสำเร็จการศึกษาตามแผนการศึกษา

แนวปฏิบัติ: แนวปฏิบัติที่ดีการเป็นของอาจารย์ที่ปรึกษา

ระดับบัณฑิตศึกษา

**หน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ
(สำหรับนิสิต ชั้นปีที่ 1)**

- ควรมีแนวปฏิบัติที่ดีดังนี้**
1. ให้คำปรึกษา แนะนำ และดูแลนิสิตที่อยู่ในความรับผิดชอบ
 2. แนะนำนิสิตเกี่ยวกับการเรียน การลงทะเบียนเรียน การติดตามผลการศึกษา ตามระเบียบและแนวปฏิบัติที่มหาวิทยาลัยกำหนด
 3. ให้คำปรึกษาและแนะนำนิสิตเกี่ยวกับเรื่องต่างๆไป เช่น ทุนการศึกษา สวัสดิการสำหรับนิสิต เป็นต้น

หน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

- ควรมีแนวปฏิบัติที่ดีดังนี้**
1. พิจารณาว่า หัวข้อที่จะรับเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์นั้น ตรงกับความรู้ ความเชี่ยวชาญ รวมทั้งคุณลักษณะของนิสิตต้องมีความเข้าใจ มีทัศนคติ และวินัยในการทำงานวิจัยเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับตนเองหรือไม่
 2. มีความมั่นใจว่า สามารถควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตเพื่อให้นิสิตสามารถดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ได้จนประสบความสำเร็จและนิสิตสามารถสำเร็จการศึกษาได้ตามกำหนด
 3. มีความมั่นใจในความสามารถของตนเองในการให้คำแนะนำแก่นิสิตเกี่ยวกับเนื้อหาทางทฤษฎี แนวคิด วิธีการศึกษาวิจัย แก้ปัญหาที่เกิดขึ้น รวมทั้งการเขียนวิทยานิพนธ์ ด้วยภาษาที่ถูกต้องได้
 4. ศึกษาหาความรู้ใหม่ๆ ในความเชี่ยวชาญที่

- การพัฒนาโครงร่างวิทยานิพนธ์ เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุด ควรมีแนวปฏิบัติที่ดีดังนี้**
1. มอบหมายให้นิสิตอ่านบทความวิจัยต่างประเทศเกี่ยวกับหัวข้อนิสิตสนใจศึกษา โดยอาจารย์ที่ปรึกษาต้องอ่านบทความวิจัยร่วมกับนิสิตและต้องค้นคว้าอ่านมากกว่านิสิต
 2. ช่วยพิจารณาหัวข้อที่ทันสมัยในระดับนานาชาติ เพราะต้องตีพิมพ์ผลงานวิจัยในวารสารนานาชาติ เนื่องจากนิสิตระดับปริญญาเอกต้องใช้เวลาศึกษาวิจัยหัวข้อนี้อีก 3-5 ปี
 3. ให้คำปรึกษาและร่วมคิดในการพัฒนาโครงร่างวิทยานิพนธ์ โดยประเด็นการทำวิจัยต้องใหม่ ทันสมัย และมีประโยชน์และสามารถทำได้จริงในเชิงปฏิบัติ
 4. เพื่อให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์ และสามารถตีพิมพ์ในวารสารวิชาการนานาชาติได้ การมีอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมชาวต่างประเทศ จะเป็นกลไกที่สำคัญในการทำวิจัยและตีพิมพ์ดังนั้น ควรช่วยแนะนำ

- การตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยในวารสารวิชาการนานาชาติ ควรมีแนวปฏิบัติที่ดีดังนี้**
1. วางแผนร่วมกับนิสิตและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมเกี่ยวกับ ชื่อบทความวิจัย รูปแบบ ลักษณะบทความวิจัย และวารสารที่จะส่งสามารถตีพิมพ์
 2. ให้คำแนะนำและคำปรึกษาในการหาแหล่งเผยแพร่ผลงานวิจัยตีพิมพ์ วางแผนการส่งผลงานวิจัยการดำเนินงาน เนื่องจากการตีพิมพ์ผลงานวิจัยต้องใช้เวลาอย่างน้อย 8 เดือน หรือ 1 ปี กว่า จะผลงานวิจัยจะได้รับการตอบรับการตีพิมพ์
 3. ประสานกับอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมชาวต่างประเทศในการให้คำแนะนำและคำปรึกษาในการเขียนและปรับแก้ไขบทความวิจัยตีพิมพ์เผยแพร่ผลงาน

ระดับบัณฑิตศึกษา

หน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ (สำหรับนิสิต ชั้นปีที่ 1)

- ตนเองสนใจ โดยการอ่านบทความวิจัยต่างประเทศเพื่อติดตามความก้าวหน้าในสาขาที่สนใจที่ทันสมัยอย่างสม่ำเสมอ
5. ทำความตกลงร่วมกันระหว่างนิสิตและอาจารย์ที่ปรึกษา เช่น การนัดพบอาจารย์ที่ปรึกษา และ ควรมีการทำตารางนัดหมายล่วงหน้าในการติดตามความก้าวหน้าการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิต โดยอาจารย์อาจใช้เทคโนโลยีและสื่อออนไลน์ช่วยในการติดตาม เช่น Line, E-Mail
 6. วางแผนร่วมกับนิสิตในการกำหนดเวลาการทำวิทยานิพนธ์ ตั้งแต่อนุมัติโครงร่างวิทยานิพนธ์ การเก็บข้อมูล การสอบวิทยานิพนธ์ และการตีพิมพ์ผลงานวิจัย เช่น วารสารและจำนวนบทความวิจัยวางแผนจะตีพิมพ์บทความวิชาการ
 7. จัดทำตารางแผนการดำเนินงาน มอบหมายงาน กำหนดรายงานความก้าวหน้า วางแผนการเก็บข้อมูล เพื่อติดตามความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตให้เป็นไปตามแผนการดำเนินงาน
 8. อ่านงานวิจัยของนิสิตอย่างสม่ำเสมอตั้งแต่โครงร่างวิทยานิพนธ์ ช่วยปรับแก้ไขภาษาวิธีการเขียน ซึ่งเป็นการสอนและเรียนรู้ไปกับนิสิต เพื่อให้นิสิตรู้สึกเรียนรู้ร่วมกัน
 9. ค้นคว้าหาข้อมูลหัวข้อในหัวข้อของนิสิตใน ความดูแลอย่างสม่ำเสมอ เพื่อจะได้ทราบความก้าวหน้าและแนวโน้มในการทำวิจัยในหัวข้อนั้นๆ เพื่อนำมาปรับปรุงให้งานวิจัยของนิสิตมีความถูกต้องและสมบูรณ์

หน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

- อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมชาวต่างประเทศ เพื่อช่วยให้คำปรึกษาตั้งแต่พัฒนาโครงร่างวิทยานิพนธ์ เก็บข้อมูลวิทยานิพนธ์ แนะนำการเขียนบทความวิจัย รวมทั้งการเผยแพร่ผลงานวิจัยในวารสารระดับนานาชาติ
5. ให้คำปรึกษาการจัดทำโครงร่างวิทยานิพนธ์แก่นิสิต และวางแผนจัดให้มีการเสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์ ภายในเวลาที่กำหนด
 6. อาจารย์ในแขนงวิชาช่วยให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ และแนะแนวทางการทำวิทยานิพนธ์ให้สามารถแก้ไขปัญหางานวิจัยได้
 7. อาจารย์ในแขนงวิชาร่วมมือร่วมใจช่วยกันให้ความเห็นและข้อเสนอแนะ อภิปรายแนวทางการวิจัยร่วมกัน เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาและป้องกันปัญหา รวมทั้งหาแนวทางการแก้ไขปัญหา เพื่อให้ งานวิจัยมีคุณภาพ และสามารถ

การทำวิทยานิพนธ์

1. การเก็บข้อมูล (วิจัยเชิงทดลอง) ในช่วงแรกอาจารย์ที่ปรึกษาต้องทำหน้าที่ติดต่อและประสานงานกับหน่วยงานหรือบุคคลากรที่เกี่ยวข้องเบื้องต้น และช่วยวางแผนในการทำวิจัย จากนั้นให้นิสิตฝึกคิด ออกแบบงานวิจัย ส่วนอาจารย์ช่วยคิดช่วยแก้ไข ปัญหาเพื่อให้การดำเนินการวิจัยประสบความสำเร็จไปได้ด้วยดี
2. ในการวิจัยเชิงคุณภาพอาจารย์ที่ปรึกษาควรลงพื้นที่ร่วมกับนิสิต เนื่องจากอาจารย์มีประสบการณ์มากกว่า จะมีมุมมองที่หลากหลายและครอบคลุมกว่านิสิต สามารถช่วยให้นิสิตเก็บข้อมูลได้ครบถ้วนทุกประเด็นที่ทำการศึกษา

- วิทยานิพนธ์
4. ให้คำปรึกษาจัดเตรียมร่างบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติและตรวจทานต้นฉบับบทความภาษาอังกฤษ (Manuscript)
 5. ช่วยอ่านและปรับแก้ไขเนื้อหาตรวจทานภาษาและคุณภาพต้นฉบับบทความ (Manuscript) ก่อนนำไปตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติที่ปรากฏในฐานข้อมูล ISI/SCOPUS

การตอบข้อเสนอแนะจาก Peer Review

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมพิจารณา ข้อเสนอแนะ จาก Peer Review ของวารสาร ปรับปรุงการเขียนบทความวิจัย ค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติม และเขียนตอบข้อซักถาม หรือข้อเสนอแนะ ร่วมกับนิสิต จนสามารถทำให้บทความวิจัยได้รับการตีพิมพ์หรือยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการได้

ระดับบัณฑิตศึกษา

หน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ
(สำหรับนิสิต ชั้นปีที่ 1)

หน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

10. ให้ความสำคัญงานวิจัยของนิสิต
เปรียบเสมือนงานวิจัยของตนเอง

3. ในระหว่างการเก็บข้อมูลวิจัย อาจารย์ที่ปรึกษาควรติดตามการเก็บข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ เพื่อคอยตรวจสอบความถูกต้องของการเก็บข้อมูลและบันทึกผลการวิจัย
4. ติดตาม สอดส่อง สอบถามปัญหาระหว่างการดำเนินการวิจัยและให้รายงานความก้าวหน้าอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เป็นไปตามแผนงาน

การสอบวิทยานิพนธ์

1. ตรวจสอบความถูกต้องของวิทยานิพนธ์และให้ความเห็นชอบในการขอสอบวิทยานิพนธ์
2. ทบทวนและตรวจข้อมูลนำเสนอก่อนดำเนินการสอบวิทยานิพนธ์
3. ให้นิสิตฝึกการนำเสนอและฝึกตอบคำถามก่อนดำเนินการสอบวิทยานิพนธ์
4. ช่วยปรับแก้ไขการนำเสนอข้อมูลในวิทยานิพนธ์และแนะนำการนำเสนอข้อมูล